Ministerie van Financiën

> Retouradres POSTBUS 20201 2500 EE Den Haag

Concerndirectie Informatievoorziening en Openbaarmaking

Korte Voorhout 7
2511 CW Den Haag
POSTBUS 20201
2500 EE Den Haag

Contact
woo@minfin.nl

Onze referentie
2026-0000066662

Datum 25 maart 2026
Betreft Besluit op uw Woo-verzoek inzake inzage in beleid en procedures rondom beslaglegging, contantgeldverbod en rechtsbescherming bij vermogensafpak

Geachte,

In uw verzoek van 11 juni 2025 heeft u de minister van Justitie en Veiligheid gevraagd informatie openbaar te maken over beleid en procedures rondom beslaglegging, het contant geldverbod en rechtsbescherming bij vermogensafpak.

Op 21 oktober 2025 heeft de minister van Justitie en Veiligheid uw verzoek aan mij doorgezonden.

Uw Woo-verzoek luidt als volgt:

'inzage in beleid en procedures rondom beslaglegging, contantgeldverbod en rechtsbescherming bij vermogensafpak Aan: Ministerie van Justitie en Veiligheid Betreft: Woo-verzoek inzake beleid en procedures rondom beslaglegging, contantgeldverbod en rechtsbescherming bij vermogensafpak Geachte heer/mevrouw, Hierbij doe ik een verzoek krachtens de Wet open overheid (Woo) met betrekking tot het beleid en de uitvoering van maatregelen ter bestrijding van criminele geldstromen, zoals beschreven in het nieuwsbericht van 10 juni 2025 op de website van de Rijksoverheid, en de impact hiervan op burgers en ondernemers. Verzoek om inzage in de volgende informatie: Impact op burgers en ondernemers Documenten en beleidsstukken waarin wordt onderzocht en toegelicht in hoeverre ook 'normale' burgers of ondernemers onbedoeld het slachtoffer kunnen worden van maatregelen zoals beslaglegging of inbeslagname van vermogen. Interne risicoanalyses over het voorkomen van fout-positieven bij vermogensafpak, inclusief casussen waarin burgers of ondernemers onterecht zijn geraakt. Evaluaties van economische en sociale nevenschade als gevolg van het beleid. Contantgeldverbod boven €3.000 en automatische kwalificatie als crimineel vermogen Beleidsdocumenten waarin wordt bepaald onder welke voorwaarden contante betalingen boven €3.000 door burgers automatisch als verdacht of crimineel worden aangemerkt. Interne richtlijnen voor FIOD/Belastingdienst over de omgang met burgers die contant betalen boven deze drempel (bijvoorbeeld melding bij FIU-Nederland). Statistieken over het aantal burgers bij wie contant geld boven €3.000 is ingenomen zonder veroordeling (2019-2024). Documenten over de criteria om legale versus illegale herkomst van contanten vast te stellen (bijvoorbeeld bewijslastverdeling). Nota's over de proportionaliteit van het verbod voor burgers zonder criminele antecedenten. Juridische scheidslijn tussen crimineel vermogen en burgerlijk vermogen De officiële definitie van "crimineel vermogen" in relatie tot contant geld, zoals gehanteerd in de Wwft. Documenten waarin wordt beschreven hoe de scheidslijn tussen crimineel vermogen en het

vermogen van hardwerkende burgers wordt gewaarborgd. Draaiboeken voor handhavers om onderscheid te maken tussen risicovrije burgers en criminelen bij cashcontroles. Rechterlijke toetsing en rechtsbescherming Documenten waarin wordt beschreven of, en zo ja wanneer, een rechter wordt betrokken bij de beslissing tot beslaglegging of inbeslagname van gelden. Procedures voor burgers om onterechte inbeslagnames aan te vechten, inclusief het klaagschriftrecht uit artikel 552a Sv bij cashgerelateerde beslagen. Evaluaties van het klaagschriftrecht en andere rechtsmiddelen voor burgers. Draaiboeken voor compensatie bij onterechte vermogensafpak. Machtmisbruik en proportionaliteit Beleidsdocumenten en interne richtlijnen waarin waarborgen tegen machtsmisbruik door de Staat zijn vastgelegd. Evaluaties van incidenten waarbij sprake was van vermeend machtsmisbruik bij beslaglegging of inbeslagname van vermogen. Aanvullende vragen: Hoe wordt voorkomen dat burgers die legaal contant geld boven €3.000 bezitten (bijvoorbeeld via erfenis of spaargeld) automatisch onder verdenking komen? Bestaan er richtlijnen voor handhavers om onderscheid te maken tussen risicovrije burgers en criminelen bij cashcontroles? Op basis van welke concrete criteria wordt bepaald of contant geld als 'crimineel vermogen' wordt aangemerkt wanneer een burger dit aanbiedt bij een handelaar, en hoe kan deze burger zijn onschuld bewijzen? Verzoek om inzage in: Alle relevante beleidsnota's, interne analyses, evaluaties, richtlijnen, draaiboeken, correspondentie en statistieken die betrekking hebben op bovenstaande onderwerpen. Documenten die niet reeds openbaar zijn gemaakt, maar wel relevant zijn voor het beantwoorden van deze vragen.'

Op 29 oktober 2025 heeft u bericht ontvangen dat uw verzoek in goede orde is ontvangen.

Helaas is het niet gelukt om binnen de wettelijke beslistermijn een besluit te nemen op uw verzoek. Hiervoor bied ik u mijn excuses aan.

Wettelijk kader
Ik behandel uw verzoek als een verzoek op grond van de Wet open overheid (Woo).

Besluit
Ik kan uw verzoek niet inwilligen. Er zijn namelijk geen door u gevraagde documenten bij het ministerie aangetroffen.

Inventarisatie en zoekslag documenten
Graag bied ik u inzicht in de wijze waarop in de afgelopen periode op basis van uw verzoek is gezocht naar documenten.

Na ontvangst hebben medewerkers van mijn ministerie uw verzoek uitgezet bij medewerkers van de betrokken Generale Thesaurie (GT) afdeling Institutioneel beleid en Integriteit (IBI) en de Fiscale Inlichtingen- en OpsporingsDienst (FIOD). De afdeling IBI is betrokken bij beleidsvorming en wetgeving met betrekking tot de integriteit van de financiële sector inclusief antiwitwaswetgeving, terrorismebestrijding, bevriezingsmaatregelen en andere financiële sancties. De

FIOD houdt zich bezig met de opsporing van financieel-economische criminaliteit. Dit zijn onderwerpen die raken aan uw verzoek.

Vermogensafpak
De betrokken medewerkers van de GT en FIOD hebben gezocht naar documenten en hebben aangegeven dat er geen documenten over beleid en procedures rondom beslaglegging en rechtsbescherming bij vermogensafpak bij hen zijn aangetroffen.
Dit komt doordat dit deel van uw verzoek betrekking heeft op de opsporing van strafrechtelijk witwassen zoals bedoeld in artikel 420 uit het Wetboek van Strafrecht. Dit vindt slechts plaats in het kader van opsporing en vervolging van witwassen, niet in het kader van financieel toezicht.

Verbod op contante betalingen
Uw verzoek ziet ook op documenten over het verbod op contante betalingen voor particulieren. Het verbod waarover u documenten wenst te ontvangen geldt echter alleen voor handelaren die bedrijfsmatig transacties verrichten. Het ziet niet op particulieren die contante transacties verrichten en ook niet op het enkel houden van sommen contant geld boven de €3.000,-.

Medewerkers van de FIOD hebben met betrekking tot dit onderwerp aanvullend aangegeven dat er een aantal reeds openbare bronnen te vinden zijn met betrekking tot contante betalingen boven de €3.000,-. Deze kunt u via de onderstaande links vinden:
- rijksoverheid.nl/onderwerpen/financiele-sector/verbod-contante-betalingen-van-3000-euro
- belastingdienst.nl/wps/wcm/connect/bldcontentnl/belastingdienst/zakelijk/aangifte_betalen_en_toezicht/wwft-voorkomen-van-witwassen-en-terrorismefinanciering/verplichtingen/verbod-cash-3000
- fiu-nederland.nl/verbod-op-contante-betalingen-van-e-3-000-of-meer-wat-verandert-er/

Verder maakt de FIOD gebruik van typologieën omtrent contant geld en beoordeelt de beschikbare feiten en omstandigheden per geval op mogelijke aanwezigheid van een verdenking van een strafbaar feit zoals witwassen. Een typologie ziet op handelingen die overeenkomen met gevalsbeschrijvingen uit de praktijk waarbij is vastgesteld dat feitelijk sprake is van witwassen. Op de website van FIU-Nederland (Financial Intelligence Unit-Nederland) zijn witwastypologieën te vinden:
- fiu-nederland.nl/typologieen/

Criteria voor het vaststellen van de herkomst van contanten
U heeft tevens verzocht om '*documenten met criteria om legale versus illegale herkomst van contanten vast te stellen (bijvoorbeeld bewijslastverdeling)'*. Een medewerker van de FIOD gaf hierover aan dat opsporingsdiensten, net zoals hiervoor vermeld de FIOD, werken met typologieën en indicatoren om te beoordelen of enig handelen (of de aanwezigheid van contanten) in verband kan worden gebracht met criminele geldstromen. In de onderstaande documenten van

het Anti Money Laundry Centre (AMLC) en het Financial Action Task Force (FATF) zijn deze bijeengebracht:
- amlc.nl/wp-content/uploads/2022/02/Trade-Based-Money-Laundering-Risk-Indicators-2021.pdf
- amlc.nl/witwassen/witwasindicatoren/

De bewijslastverdeling wordt bepaald door de bepalingen in het Wetboek van Strafvordering. Toepassing hiervan vindt plaats door de rechter. In witwaszaken zonder dat duidelijk is waar het vermogen van afkomstig is, wordt het zogenaamde stappenplan gevolgd dat door de Hoge Raad is geformuleerd. Op de website van FIOD/AMLC kunt u daar meer over lezen:
- amlc.nl/witwassen/stappenplan-witwassen/.

In uw verzoek noemt u drie bredere onderwerpen waar de door u genoemde punten op zien: de impact op burgers en ondernemers van het verbod op contante betalingen boven de €3.000,-, rechterlijke toetsing en rechtsbescherming en machtsmisbruik en proportionaliteit. Naast wat ik hierboven heb toegelicht is naar deze onderwerpen en de daarmee samenhangende punten door zowel medewerkers van de GT als de FIOD gezocht. Er zijn echter geen documenten gevonden die relevant zijn voor uw verzoek.

Plaatsing op internet
Dit besluit wordt op www.rijksoverheid.nl gepubliceerd.

Vragen
Als u vragen heeft over de afhandeling van uw verzoek, dan kunt u contact opnemen via woo@minfin.nl. Voor meer informatie over de Woo-procedure, kunt u kijken op rijksoverheid.nl/woo-verzoek-fin.

Hoogachtend,

de minister van Financiën
namens deze,

mr. drs. G. Enting
Afdelingshoofd Openbaarmaking en Transparantie

Concerndirectie Informatievoorziening en Openbaarmaking

Onze referentie
2026-0000066662

Bezwaarclausule
Bent u het niet eens met deze beslissing? Dan kunt u bezwaar maken. Het bezwaarschrift moet u indienen binnen zes weken na verzending van deze beslissing. U kunt het bezwaarschrift per post sturen naar:

de minister van Financiën
Ter attentie van de Directie Juridische Zaken
Postbus 20201
2500 EE Den Haag

U kunt het bezwaarschrift ook per mail indienen via:
bezwaarenberoepWoo@minfin.nl

Zet in het bezwaarschrift:
- uw naam en adres,
- de datum waarop u het bezwaarschrift schrijft,
- een omschrijving van de beslissing waartegen u bezwaar wilt maken (vermeld het kenmerk van de beslissing of stuur een kopie van de beslissing mee),
- de redenen waarom u bezwaar maakt, en
- uw handtekening.

U kunt ook een voorlopig (pro forma) bezwaarschrift indienen. In een voorlopig bezwaarschrift zet u alle gegevens, behalve de redenen waarom u bezwaar maakt. U zet in het voorlopige bezwaarschrift dat u deze redenen nog opstuurt.

Meer informatie over het indienen van een bezwaarschrift bij de directie Juridische Zaken van het ministerie van Financiën kunt u vinden op:
rijksoverheid.nl/bezwaarschrift-fin.